

Forældresamarbejde om børns læring

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

FORMANDSKABET

RÅDET
FOR
**BØRNS
LÆRING**

Forord

Børn i 0-6 års alderen lærer hele tiden. De lærer, mens de leger selv og med andre børn, synger, lytter, tager tøj på – og de lærer rigtig meget i samspillet med omsorgsfulde voksne, som forstår at stimulere dem og understøtte deres udvikling.

Vi ved, at læringsmiljøet i hjemmet har afgørende betydning for, hvordan børn klarer sig i skolen og senere i livet, men også at det håndteres meget forskelligt i forskellige familier. Hvor det for nogle forældre falder helt naturligt at læse for barnet, at lave rim og remser og tale meget med barnet, så er det i andre familier ikke den måde, man er sammen med sit barn på. Og disse forskelle sætter sig igennem resten af børnenes liv.

Vi ved også, at gode dagtilbud, hvor der er fokus på udvikling af stærke læringsmiljøer, har en positiv betydning for alle børn – og ikke mindst for de børn, som ikke har fået stimuleret læringslysten hjemmefra. Især har det stor betydning med et godt samarbejde mellem det pædagogiske personale og forældre, hvor der også er fokus på læringsmiljøet i hjemmet.

Denne pjece dokumenterer, at forældrene efterspørger vejledning i at skabe gode læringsmiljøer i hjemmet, og at lederne i daginstitutionerne gerne vil imødekomme behovet. Det er et fantastisk godt udgangspunkt!

Pjecen er udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for Formandskabet for Rådet for Børns Læring. Den er baseret på data fra EVA's undersøgelse af samarbejdet mellem forældre og daginstitutioner, og sætter fokus på, hvordan forældre og ledere oplever samarbejdet om barnets læring og hvilke potentialer, der er i forhold til at styrke det.

God læselyst.

Formandskabet for Rådet for Børns Læring

Forældresamarbejde om børns læring

Introduktion

Det er ikke alle forældre, der oplever, at de får den vejledning omkring deres barns læring, som de ønsker, fx i hvordan de kan styrke barnets sprog og forberede barnet på skolestart. Det viser en spørgeskemaundersøgelse blandt hhv. forældre og ledere i danske daginstitutioner, som Danmarks Evalueringsinstitut har gennemført. Den peger på en række potentialer for forbedring i samarbejdet mellem forældre og daginstitutioner om børns læring. I undersøgelsen er forældre og daginstitutioner blevet spurgt om deres syn på og oplevelser af samarbejdet mellem hjem og daginstitution.

I denne udgivelse bringer vi de vigtigste fund fra de dele af undersøgelsen, som handler om forældrenes ønsker til vejledning i barnets læring, fx om barnets sprog, motorik og forberedelse til skole.

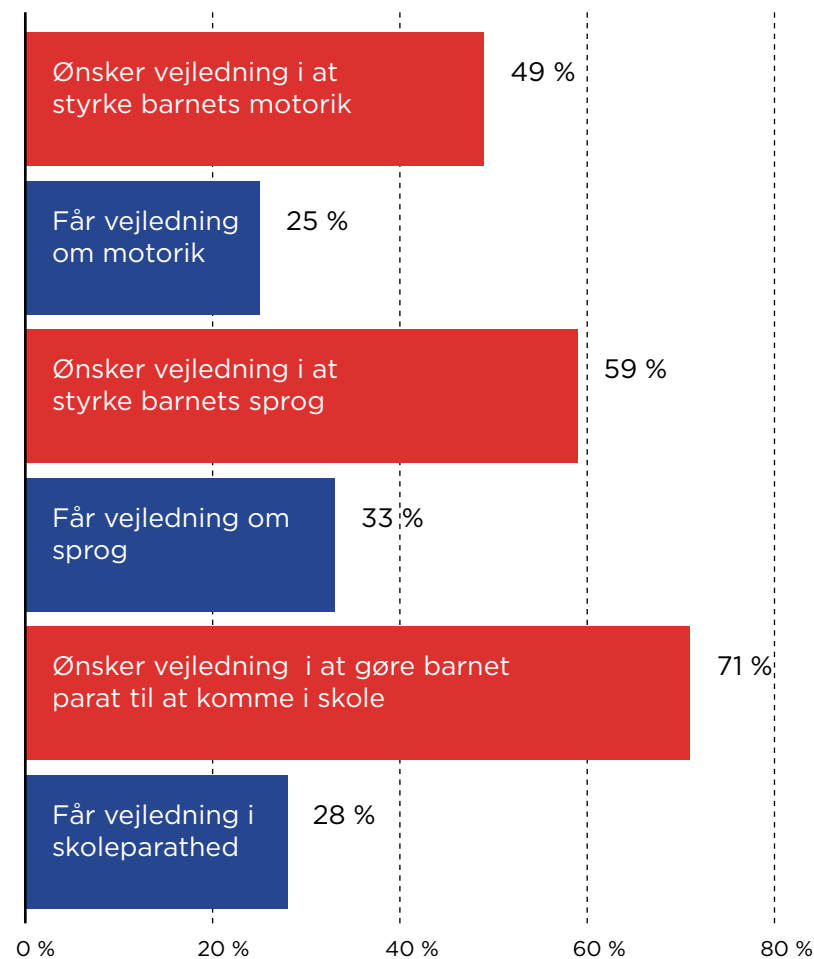
7 resultater om samarbejdet mellem forældre og daginstitution om børns læring

1. Forældre ønsker generelt mere vejledning om deres barns læring i hjemmet

Hovedparten af alle forældre ønsker, at daginstitutionen vejleder dem i, hvordan de selv kan styrke deres barns læring. Det ønsker 71 % af forældrene, mens det kun er 31 %, der oplever, at de får den vejledning i dag. 55 % af forældrene oplever, at personalet slet ikke eller i mindre grad opfordrer dem til at arbejde med deres barns læring derhjemme, fx ved at læse højt for barnet.

Forældrene har også et markant større ønske om at få vejledning fra personalet i daginstitutionen, end de får, inden for områderne sprog, motorik og skoleforberedelse. Det fremgår af tabellen til højre.

Tabellen har særligt fokus på forældrenes ønsker til vejledning om barnets læring. Som tabellen viser, har forældrene et langt større ønske om at få vejledning i at styrke deres barns motorik, sprog og skoleforberedelse, end den vejledning, de oplever at få af personalet i daginstitutionen. Til sammenligning ønsker 61 % af forældrene vejledning i at styrke barnets sociale relationer, mens ca. halvdelen – 30 % – oplever at de allerede får denne vejledning.

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt forældre, udsendt af Danmark Statistik, 2016.

2. Kortuddannede forældre ønsker i højere grad vejledning i at styrke deres barns læring

Forældre med en kort uddannelse ønsker markant mere vejledning om, hvordan de styrker deres barns læring sammenlignet med forældre, som har en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse.

77 % af de kortuddannede forældre ønsker vejledning om deres barns læring, mens det gælder for 66 % af forældrene med en videregående uddannelse. Desuden ønsker 63 % af kortuddannede forældre vejledning i at styrke deres barns sprog, mens det gælder relativt færre (54 %) af forældre med en videregående uddannelse.

38 % af de kortuddannede forældre oplever, at de allerede får vejledning fra personalet i, hvordan de styrker deres barns læring. Det er flere end forældre med en videregående uddannelse, hvor 24 % oplever at få denne vejledning.

Kortuddannede forældre mener også i højere grad, at det er vigtigt, at personalet opfordrer dem til at arbejde med deres barns læring derhjemme. 68 % af kortuddannede forældre mener dette er vigtigt, mens det gælder færre (54 %) af forældre med en videregående uddannelse.

3. Tosprogede forældre opfordres mere til hjemmelæring – men vil gerne have endnu mere vejledning

31 % af de tosprogede forældre oplever, at personalet i høj grad opfordrer dem til at arbejde med deres barns læring derhjemme – fx at læse højt for barnet. Det er mere end dobbelt så mange som forældre, der taler dansk hjemme, hvoraf kun 12 % af forældrene i høj grad oplever at blive opfordret til det.

Men tosprogede forældre vil gerne have endnu mere vejledning i at arbejde med barnets læring, end de får i dag af personalet i daginstitutionen:

- 66 % ønsker vejledning i, hvordan de kan styrke deres barns sprog (57 % af de dansk-sprogede forældre ønsker dette)
- 67 % ønsker vejledning i, hvordan de gør deres barn parat til at komme i skole (72 % af de dansksprogede forældre ønsker dette)
- 61 % ønsker vejledning i, hvordan de kan styrke deres barns motoriske udvikling (46 % af dansksprogede forældre ønsker dette)

4. Forældre til vuggestuebørn ønsker også samarbejde om barnets læring

Forældre til vuggestuebørn ønsker i næsten ligeså høj grad vejledning om deres barns læring som forældre til børnehavebørn. 67 % af forældre til vuggestuebørn ønsker vejledning om deres barns læring, mens det gælder for 74 % af forældre til børnehavebørn. Samtidig oplever kun 28 % af forældre til vuggestuebørn, at de får vejledning i at styrke deres barns læring, mens 36 % af forældre til børnehavebørn oplever at få denne vejledning.

5. Kortuddannede og tosprogede forældre har større forventninger til samarbejdet med institutionen

Overordnet set er forældrene tilfredse med samarbejdet med institutionen: 93 % af forældrene oplever, at samarbejdet i høj eller nogen grad fungerer tilfredsstillende.

Men flere kortuddannede forældre og tosprogede forældre oplever generelt, at samarbejdet kan blive bedre end forældre med videregående uddannelse. En større del af kortuddannede

forældre og tosprogede forældre oplever følgende forbedringspotentialer:

- Personalet bør afsætte mere tid til at samarbejde med forældrene
- Personalet bør være bedre til at kommunikere med forældrene
- Personalet bør være bedre til at gøre brug af forældrenes resourcer

Kortuddannede og tosprogede forældre mener også i højere grad end den øvrige forældregruppe, at de selv bør være bedre til at sætte sig ind i institutionens pædagogiske arbejde og afsætte tid til samarbejdet.

Tosprogede forældre ønsker tættere daglig dialog med personalet

Tosprogede forældre oplever, at det er særlig vigtigt, at de får talt med personalet om deres barn, når de henter og afleverer – sammenlignet med dansksprogede forældre. 57 % af de tosprogede forældre oplever det som meget vigtigt, at de får talt med personalet om deres barn, når de afleverer eller henter. Mens relativt færre, 39 % af forældre, der taler dansk hjemme, oplever det som meget vigtigt.

Samtidig oplever færre af de tosprogede forældre, at de har dialog med personalet om deres barns trivsel end dansksprogede forældre, selvom 95 % af tosprogede forældre ønsker en sådan dialog. 79 % af tosprogede forældre oplever at have dialog med personalet om barnets trivsel, mens det gælder 89 % af de dansksprogede forældre.

6. Forældredialog om læring kræver tid i det daglige

Forældre, der svarer, at de i høj eller nogen grad oplever, at personalet er tilgængeligt, når de afleverer eller henter deres barn, svarer i langt højere grad (70 %), at de allerede har dialog med personalet om deres barns læring, end forældre, der ikke oplever, at personalet er tilgængeligt (30 %). Samme tendens gælder forældre, der har en høj grad af løbende dialog om deres barns sproglige udvikling. Det tyder på, at forældrenes oplevelse af, at personalet er tilgængeligt i det daglige er en vigtig forudsætning for, at forældrene kan have løbende dialog om barnets læring og sprog. Hovedparten af forældrene (78 %) oplever, at den manglende tilgængelighed skyldes, at der ikke er nok personale, når de afleverer eller henter deres barn.

7. Lederne i daginstitutioner finder det vigtigt at opfordre til hjemmelæring – men færre gør det i høj grad

Størstedelen af daginstitutionslederne (92 %) mener, at det er meget vigtigt eller vigtigt at opfordre forældrene til at arbejde med deres barns læring derhjemme. Men færre gør det i høj grad: Cirka halvdelen af daginstitutionslederne (49 %) svarer, at de i høj grad opfordrer forældrene til at arbejde med deres barns læring derhjemme. 42 % svarer, at de gør det i nogen grad, mens 9 % svarer i mindre grad eller slet ikke. Blandt de ledere, der svarer, at de ser det som meget vigtigt at opfordre forældrene til hjemmelæring, er der også flere, der svarer, at de i høj grad gør det i praksis.

De 6 potentialer

- Der er potentiale i, at forældre får mere vejledning i, hvordan de styrker deres barns læring, sproglige og motoriske udvikling og forberedelse til skolestart. Forældrene har et langt større ønske om vejledning i disse emner, end den vejledning, de allerede får.
- Der er særligt potentiale i at have tættere dialog med kortuddannede forældre om, hvordan de kan styrke deres barns læring. Kortuddannede forældre har nemlig et markant større ønske om vejledning i at styrke deres barns læring end forældre med et højere uddannelsesniveau.
- Samlet set oplever forældrene en relativt høj tilfredshed med samarbejdet i daginstitutionen. Generelt ser kortuddannede forældre og tosprogede forældre flere forbedringspotentialer i samarbejdet – så er der noget, der skal gøres for denne forældregruppe?
- Husk på vuggestuebørnene: Forældre med børn i vuggestue har et næsten ligeså stort ønske om at få vejledning i, hvordan de styrker deres barns læring, som forældre med børn i børnehave.
- Drøft om personalet har tid og rammer til at vejlede forældrene i det daglige. Forældre, der har en høj grad af dialog om deres barns læring med personalet, oplever i markant højere grad end de øvrige forældre, at personalet er tilgængeligt i det daglige.
- Undersøg, om tanke og handling hænger sammen: Næsten alle ledere i daginstitutionerne mener, det er vigtigt at opfordre forældrene til at arbejde med deres barns læring derhjemme, men færre af lederne svarer, at de i høj grad gør det i praksis.

Bag om undersøgelsen

Tallene stammer fra en analyse af EVA's to spørgeskemaundersøgelser, der er sendt ud til ca. 1000 forældre og ca. 1000 ledere i daginstitutioner i foråret 2016. Danmarks Statistik har indsamlet data blandt forældre. I analysen har vi haft særlig fokus på betydningen af hhv. forældrenes uddannelsesbaggrund og tosprogethed. Kategorien uddannelsesbaggrund er delt op i:

1. forældre, der højst har gennemført grundskole eller en ungdomsuddannelse – i teksten benævnt "kortuddannede forældre"
2. forældre, der enten har en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse, benævnt "forældre med en videregående uddannelse".

Med "tosprogethed" menes forældre, der i spørgeskemaet har svaret, at de taler et andet sprog end dansk i hjemmet.

Tallene indgår i EVA's større undersøgelse af samarbejdet mellem forældre og daginstitutioner, som også omfatter kvalitative data, og som bliver offentliggjort i løbet af 2016.

Læs mere om den samlede undersøgelse her:
www.eva.dk/forældresamarbejde

Her kan du også læse mere om metode og datagrundlag bag denne udgivelse.

Rådet for Børns Læring er et uafhængigt råd, hvis opgaver og sammensætning er fastsat i Folkeskoleloven. Rådet ledes af et formandskab.

Rådet for Børns Læring skal blandt andet følge, vurdere og rådgive ministeren for børn, undervisning og ligestilling om det faglige niveau, den pædagogiske udvikling og elevernes udbytte af undervisningen i folkeskolen og om det pædagogiske arbejde med at understøtte alle børns trivsel, udvikling og læring i dagtilbud.

Rådet har også til opgave at vurdere skolers og dagtilbuds evne til at bekæmpe børns negative sociale arv, at øge integrationen af børn med anden etnisk baggrund end dansk og at inkludere børn, hvis udvikling kræver et særligt hensyn.

www.børns-læring.dk

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) udforsker og udvikler kvaliteten af dagtilbud for børn, skoler og uddannelser. Vi gennemfører undersøgelser og evalueringsaktiviteter inden for dagtilbudsområdet, grundskoleområdet, ungdomsuddannelsesområdet, de videregående uddannelser og voksen- og efteruddannelsesområdet.

EVA leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier. Hermed medvirker EVA til at sikre og udvikle kvaliteten af undervisning, uddannelse og læring i Danmark.

EVA analyserer aktuelle uddannelsesmæssige problemstillinger og tværgående temaer, som fx overgange i dagtilbud- og uddannelsessystemet, vejledning og karakterbrug.

EVA understøtter dag- og uddannelsesinstitutionernes kompetence til at evaluere og til at bruge ny viden i strategisk og pædagogisk udvikling.

www.eva.dk